

Î N C H E I E R E

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Mocanu Serghei și de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mocanu Serghei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmăririi penale și repararea prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Mocanu Serghei și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani),

c o n s t a t ă :

La 08 august 2017, Mocanu Serghei s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmăririi penale și repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 4000 de Euro.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 15 noiembrie 2012, de către SUP al CPS Centru în privința sa a fost pornită urmărirea penală în baza art. 361 alin.(2) lit. c) al Codului Penal, iar prin ordonanța procurorului Procuraturii Ciocana mun. Chișinău, Renata Anici, la 30 august 2014, a fost scos de sub urmărire penală în cauza nr. 2012012156, urmărirea penală pe cauza dată fiind clasată.

A relevat că prin ordonanța din 06 ianuarie 2015 emisă de procurorul, șef adjunct interimar al Secției control al urmăririi penale, Oleg Gîrbu s-a dispus anularea ordonanței de scoatere a sa de sub urmărire penală în cauza nr. 2012012156, emisă de către procurorul Renata Anici, la 30 august 2014, fiind reluată urmărirea penală.

Ulterior, prin ordonanța procurorului Procuraturii Ciocana, Renata Anici din 23 noiembrie 2015 în temeiul art. 52, 255, 275 alin.(1) pct. 3), art.284 alin. (2) pct. 2), 286 al Codului de procedură penală a fost scos de sub urmărire penală în cauza

penală nr. 2012012156, fiind clasat procesul penal.

A mai relatat că prin ordonanța procurorului adjunct interimar al Procuraturii mun. Chișinău, R. Popov din 21 iunie 2017 s-a dispus anularea ordonanței privind scoaterea sa de sub urmărire penală în cauza nr. 2012012156 emisă de către procurorul Procuraturii Ciocana mun. Chișinău Renata Anici, la 23 noiembrie 2015, cu reluarea urmăririi penale în cauză.

În viziunea reclamantului urmărirea penală în procesul penal nr. 2012012156 s-a efectuat cu încălcarea dreptului la efectuarea în termen rezonabil a unei investigații în cadrul procesului penal, fapt care contravine art. 6 CEDO și anume îi lezează dreptul la un proces echitabil.

În susținerea acțiunii a făcut trimitere la prevederile art.6 CEDO, conform căreia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Totodată, a invocat și prevederile art.(2) alin. (1), (6) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, potrivit cărora orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Mărimea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant, care coroborate cu prevederile art.1398, 1422, 1423 al Codului Civil justifică suma de 4 000 de Euro cu titlu de prejudiciu moral.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța de judecată, în opinia lui Mocanu Serghei, urma să țină cont de practica CtEDO care în cazuri similare a acordat cu titlu de daune morale sume analogice.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), acțiunea a fost admisă parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Mocanu Serghei la exercitarea în termen rezonabil a urmăririi penale în procesul penal nr. 2012012156 intentat împotriva lui și s-a încasat de la bugetul de stat în beneficiul lui Mocanu Serghei suma de 1800 de Euro cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea acestui drept.

Prin decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Mocanu Serghei și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

La 04 iunie 2018, Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând modificarea hotărârii instanței de

fond în partea încasării prejudiciului moral, încasând suma de 4000 de Euro cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a încălcat și a aplicat greșit norme de drept material și anume nu a ținut cont de practica CtEDO.

La 22 august 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Mocanu Serghei și de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, neîntemeiate și care urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de atât de Mocanu Serghei cât și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a

recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de către Mocanu Serghei și de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Mocanu Serghei și de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Luiza Gafton